

Avizul Comitetului Economic și Social European privind propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1224/2009 al Consiliului și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 768/2005, (CE) nr. 1967/2006, (CE) nr. 1005/2008 ale Consiliului și a Regulamentului (UE) 2016/1139 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește controlul pescuitului

[COM(2018) 368 final – 2018/0193 (COD)]

(2019/C 110/22)

Raportor: **domnul Emilio FATOVIC**

Sesizare	Parlamentul European, 10.9.2018 Consiliul, 5.7.2018
Temei juridic	Articolele 43 alineatul (2) și 304 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene
Decizia Adunării Plenare	19.6.2018 și 18.9.2018
Secțiunea competentă	Secțiunea pentru agricultură, dezvoltare rurală și protecția mediului
Data adoptării în secțiune	27.11.2018
Data adoptării în sesiunea plenară	12.12.2018
Sesiunea plenară nr.	539
Rezultatul votului (voturi pentru/voturi împotriva/ abțineri)	219/1/2

1. Concluzii și recomandări

1.1. Comitetul Economic și Social European (CESE) împărtășește în linii mari propunerea legislativă a Comisiei privind controalele din sectorul pescuitului. Cu toate acestea, unele probleme deja semnalate de părțile interesate din cadrul sectorului nu și-au găsit răspunsul adecvat sau soluții clare.

1.2. CESE reafirmă principiul conform căruia conceptul de durabilitate trebuie concretizat din punct de vedere economic, social și al mediului. Din această perspectivă, propunerea Comisiei nu se bazează pe o evaluare clară a impactului aspectelor economice și sociale care, dimpotrivă, ar fi oportună prin prisma crizei profunde din cadrul sectorului în diverse țări europene, cu efecte puternice asupra ocupării forței de muncă și a economiei comunităților de coastă.

1.3. Propunerea Comisiei nu ține seama de două fenomene grave și relevante, precum Brexit și schimbările climatice. Ambele aspecte vor schimba, în feluri diferite, modurile și locurile de pescuit, fiind necesare informații aprofundate și intervenții adecvate pentru a nu provoca dezechilibre în sectorul pescuitului.

1.4. Sistemul de controale și sancțiuni, pe baza așa-numitului „sistem de licență cu puncte”, trebuie să fie pus în aplicare în mod uniform și omogen pe întreg teritoriul UE, pentru a asigura atât concurența echitabilă între persoane, cât și calitatea și trasabilitatea produselor pescărești în interesul și pentru sănătatea tuturor cetățenilor europeni. În același timp, sancțiunile trebuie să se bazeze pe criteriile de gestionare a riscului și să fie cu adevărat proporționale și disuasive.

1.5. CESE consideră că digitalizarea este cu siguranță un instrument important în asigurarea unor controale eficiente și eficace. Cu toate acestea, Comitetul constată că, în comparație cu legislația anterioară, obligațiile pescarilor nu au fost reduse în măsură semnificativă (în special pentru pescuitul la scară mică) și nici nu au fost simplificate destul, astfel cum a anunțat Comisia. Se recomandă efectuarea unei analize suplimentare în legătură cu aplicabilitatea efectivă a anumitor norme, în special a celor privind ambarcațiunile cu o lungime mai mică de 10 metri.

1.6. CESE este împotriva obligației orizontale de a instala sisteme de televiziune cu circuit închis (TVCI) pe ambarcațiuni, dat fiind că contravine regulilor fundamentale ale dreptului muncii, ale dreptului la viață privată și ale secretului profesional. CESE propune statelor membre să efectueze evaluări ale riscului pe acele segmente de flotă care sunt cunoscute printr-un

nivel ridicat și generalizat de încălcări grave și, dată fiind reputația lor dobândită cu ocazia controalelor precedente, ca autoritățile de control să solicite acestor nave instalarea TVCI. Pentru a verifica respectarea obligației de debarcare, CESE propune să se utilizeze mai mult observatori la bord și recomandă să se creeze un mecanism voluntar de introducere a TVCI, prevăzând stimulente pentru armatorii care aleg această opțiune. În același timp, se recomandă impunerea obligației temporare a TVCI în cazul ambarcațiunilor care au săvârșit mai multe încălcări grave.

1.7. Noul FEAMAP 2021-2027 va juca un rol esențial în facilitarea adaptării ambarcațiunilor europene la noile dispoziții de reglementare. Este esențial ca fondurile să fie ușor accesibile la nivel național pentru toți cei care le solicită. În special, Comitetul se opune introducerii de norme retroactive care, în cazul unei singure încălcări grave, să oblige armatorul să ramburseze eventualele fonduri primite anterior și raportate în mod corect.

1.8. CESE reamintește că în statele terțe au loc cele mai grave cazuri de fraudă și nu se respectă standardele de bază în materie de muncă și de mediu. Cu toate acestea, peștele prins în urma acestor practici ilegale ajunge încă relativ ușor pe masa cetățenilor europeni. Este important ca noile sisteme de trasabilitate să abordeze și aceste probleme, monitorizând întregul lanț de aprovizionare. De asemenea, trebuie remarcat că există în continuare cazuri de exploatare a forței de muncă pe anumite nave ale UE. Ca atare, se recomandă ca autoritățile de supraveghere să acorde o atenție deosebită acestui fenomen și să fie stabilite sancțiuni aspre, pentru a-l elimina definitiv.

1.9. CESE observă că modelele de succes oferite de planurile multianuale pentru pescuitul unei singure specii pot fi cu greu adaptate pentru activități de pescuit mixte, cu un impact major asupra mediului și a economiei. Din acest motiv, Comitetul recomandă un sistem mai aprofundat de colectare a datelor privind stocurile, pentru a elabora strategii ad-hoc, în măsură să protejeze mai bine biodiversitatea fără a afecta excesiv sectorul pescuitului.

1.10. CESE consideră că sistemul de stimulare a pescarilor prevăzut pentru descărcarea pe uscat a plaselor ar trebui extins la toate deșeurile colectate pe mare în timpul activităților de pescuit. Această inițiativă ar fi esențială pentru curățarea mărilor, deoarece până în prezent pescarii erau cei care trebuiau să plătească pentru a curăța marea de o poluare pe care nu au produs-o. CESE consideră că pescarii ar putea oferi o valoare adăugată importantă printr-o formare corespunzătoare, contribuind pe de o parte la curățarea mării și pe de altă parte la crearea unui ciclu virtuos de integrare economică pentru activitatea depusă.

2. Introducere

2.1. Reușita politicii comune în domeniul pescuitului (PCP) depinde în principal de punerea în aplicare a unui sistem eficace de control și de asigurare a respectării normelor. Aceste măsuri sunt prevăzute în patru acte legislative diferite: 1. Regulamentul privind controlul pescuitului; 2. Regulamentul de instituire a Agenției Europene pentru Controlul Pescuitului (EFCA); 3. Regulamentul de instituire a unui sistem de combatere a pescuitului ilegal, neraportat și nereglementat (Regulamentul INN); 4. Regulamentul privind gestionarea sustenabilă a flotelor de pescuit externe (SMEF).

2.2. Cu excepția Regulamentului SMEF, care a fost revizuit recent, actualul sistem de control al pescuitului (FCS) a fost conceput înainte de PCP reformată și, prin urmare, nu este pe deplin coerent cu aceasta. În plus, aceste măsuri din urmă cu peste 10 ani nu iau în considerare nevoile actuale și viitoare legate de datele din domeniul pescuitului și de controlul flotelor și nu sunt adaptate la noile practici și tehnici de pescuit și nici la noile tehnologii de control și la sistemele de schimb de date. În cele din urmă, acestea nu iau în considerare unele inițiative importante adoptate de UE, precum strategia pentru materiale plastice, strategia privind piața unică digitală și gestionarea oceanelor.

2.3. Astfel, deși sistemul actual de control al pescuitului a ameliorat situația din trecut, anumite lacune au fost confirmate de evaluarea programului REFIT efectuată de Comisie, de un raport special al Curții de Conturi Europene și de o rezoluție a Parlamentului European. Părțile interesate au confirmat limitele sistemului actual. Din această considerație a luat naștere necesitatea revizuirii cadrului general de reglementare în ansamblul său.

3. Rezumatul propunerii Comisiei

3.1. Propunerea Comisiei constă în modificarea a cinci regulamente și urmărește: 1. eliminarea decalajului dintre PCP și alte politici ale UE; 2. simplificarea cadrului legislativ și reducerea sarcinii administrative inutile; 3. îmbunătățirea disponibilității, fiabilității și a caracterului complet al datelor și informațiilor din domeniul pescuitului, în special al datelor privind capturile și facilitarea schimbului și partajării de informații; și 4. eliminarea obstacolelor care împiedică dezvoltarea unei culturi a conformității și a tratamentului echitabil al operatorilor din cadrul statelor membre și între acestea.

3.2. *Modificările aduse Regulamentului (CE) nr. 1224/2009 al Consiliului* ⁽¹⁾ *de stabilire a unui sistem comunitar de control pentru asigurarea respectării normelor politicii comune în domeniul pescuitului*

3.2.1. *Inspecție și supraveghere.* Clarificarea procesului de inspecție, atribuțiilor inspectorilor, ale comandanților și ale operatorilor. Rapoartele de inspecție vor fi digitalizate, facilitând utilizarea și schimbul de date între autoritățile competente și statele membre.

3.2.2. *Sancțiuni.* Se introduce o listă de criterii comune pentru a stabili tipurile de încălcări grave. Se stabilesc sancțiuni administrative obligatorii și niveluri minime de amenzi pentru încălcările grave, pentru a face sistemul de sancționare mai disuasiv și eficace în toate statele membre și pentru a asigura condiții de concurență echitabile. De asemenea, se consolidează și se clarifică „sistemul de puncte” pentru navele titulare de licență.

3.2.3. *Date.* Se introduc sisteme digitalizate obligatorii de localizare și de raportare a capturilor pentru toate navele de pescuit ale UE, inclusiv cele care au o lungime totală (*length overall* – LOA) mai mică de 12 metri. Pentru pescuitul la scară mică se prevede un sistem simplificat prin intermediul unui telefon mobil. Pescuitul de agrement va fi, de asemenea, supus unui control mai strict. Prin utilizarea de instrumente digitale, se dorește asigurarea trasabilității complete a lanțului de aprovizionare (inclusiv produsele importate din țări terțe) și monitorizarea în mod sistematic a activităților desfășurate pe ambarcațiuni, chiar și prin intermediul televiziunilor cu circuit închis (TVCI) în scopul controlului obligației de debarcare.

3.2.4. *Alinierea cu alte politici ale UE.* Raportarea uneltelor de pescuit pierdute este simplificată prin completarea mai precisă a jurnalului de pescuit (electronic). Obligația de a deține la bord echipamentul necesar pentru recuperarea uneltelor pierdute se extinde, de asemenea, la vasele de pescuit mai mici de 12 m. Se introduc dispoziții pentru marcarea și controlul uneltelor de pescuit pentru activitățile de pescuit de agrement.

3.3. *Modificări aduse Regulamentului (CE) nr. 768/2005 al Consiliului* ⁽²⁾ *de instituire a Agenției Comunitare pentru Controlul Pescuitului*

3.3.1. Propunerea extinde aria geografică a competențelor de inspecție ale Agenției Europene pentru Controlul Pescuitului, care nu mai este limitată la apele internaționale. Sunt introduse modificări care simplifică gestionarea și schimbul de date, dar și norme care simplifică procesele de finanțare ale agenției.

3.3.2. În iulie 2018, Comisia Europeană a completat aceste măsuri cu propunerea COM(2018) 499, care vizează codificarea Regulamentului (CE) nr. 768/2005 privind EFCA prin înlocuirea și modificarea diferitelor reglementări pe care acesta le conține. Această propunere a fost deja acceptată de CESE printr-un aviz specific ⁽³⁾.

3.4. *Modificare adusă Regulamentului (CE) nr. 1005/2008 al Consiliului* ⁽⁴⁾ *de instituire a unui sistem comunitar pentru prevenirea, descurajarea și eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat*

3.4.1. Modificarea regimului UE de certificare a capturii prevede crearea unei baze de date pentru gestionarea certificatelor de captură (CATCH), care permite controalele bazate pe riscuri, reduce posibilitățile de importuri frauduloase și reduce sarcina administrativă a statelor membre. Funcțiile operaționale ale CATCH vor fi dezvoltate în diferite etape. Punerea în aplicare și competențele delegate sunt conferite Comisiei în ceea ce privește funcționarea și dezvoltarea suplimentară a CATCH. Inspecțiile și sancțiunile sunt alinate la noul cadru de reglementare.

4. Observații generale

4.1. Inițiativa legislativă a Comisiei, în conformitate cu pozițiile exprimate de statele membre, de autoritățile regionale și locale și de părțile interesate, este în general împărtășită. Aceasta va avea, de fapt, rolul de a clarifica cadrul legislativ în ceea ce privește controalele, prin simplificarea, modernizarea și alinierea acestuia la evoluțiile politice și de reglementare, asigurând securitate juridică și punându-l în aplicare în mod uniform pe întreg teritoriul Uniunii Europene.

⁽¹⁾ JO L 343, 22.12.2009, p. 1.

⁽²⁾ JO L 128, 21.5.2005, p. 1.

⁽³⁾ Avizul CESE (NAT/756), Agenția Europeană pentru Controlul Pescuitului (text codificat) (JO C 62, 15.2.2019, p. 310).

⁽⁴⁾ JO L 286, 29.10.2008, p. 1.

4.2. În urma unei analize atente a propunerii se observă că, în pofida unui proces amplu de consultare declarat de Comisie, anumite probleme menționate de părțile interesate din sectorul pescuitului (de exemplu, obligația de debarcare, birocrăția excesivă, proporționalitatea sistemului de penalizare), nu au primit un răspuns adecvat și/sau soluții clare în noua propunere legislativă ⁽⁵⁾.

4.3. CESE reafirmă principiul conform căruia conceptul de durabilitate trebuie concretizat din punct de vedere economic, social și al mediului. În acest sens, pescuitul durabil rămâne obiectivul principal, dar sectorul pescuitului ar trebui să îl poată îndeplini. Din acest motiv, măsurile de mediu nu pot fi separate de necesitatea de a îmbunătăți alte aspecte-cheie, cum ar fi condițiile și siguranța la locul de muncă, schimbul de generații, rentabilitatea întreprinderilor, formarea profesională a personalului și vitalitatea comunităților costiere.

4.4. Se subliniază că propunerile de regulament nu țin seama de două fenomene grave și relevante, precum Brexit și schimbările climatice. În fapt, primul aspect ar trebui să implice revizuirea completă a Mecanismului de stabilitate relativă, precum și o reducere a posibilităților de pescuit în unele ape care în prezent sunt europene. Pe de altă parte, schimbările climatice provoacă mutații sensibile în comportamentele și habitatele peștilor, care se concretizează în migrații tot mai frecvente și mai importante.

4.5. CESE observă că propunerea Comisiei nu se bazează pe o evaluare clară a impactului efectelor de tip social și economic. Această preocupare este agravată de faptul că sectorul pescuitului este în criză în unele regiuni ale UE de peste 20 de ani, iar măsurile pentru durabilitate și acvacultură stabilite până în prezent de Comisie nu au permis inversarea acestei tendințe ⁽⁶⁾. Din acest motiv, Comitetul solicită intervenția imediată a DG Ocuparea Forței de Muncă pentru a lansa o dezbatere amplă în cadrul dialogului social sectorial ⁽⁷⁾, cu scopul de a identifica măsurile cele mai adecvate de evaluare și, eventual, de compensare a impactului economic și social al propunerilor ⁽⁸⁾.

4.6. Plângerea recentă a Curții de Conturi Europene susține nevoia prioritară ca sistemul de controale și sancțiuni, pe baza așa-numitului „sistem de licență cu puncte”, să fie pus în aplicare în mod uniform și omogen pe întreg teritoriul UE, pentru a asigura atât concurența echitabilă între persoane, cât și calitatea și trasabilitatea produselor pescărești în interesul și pentru sănătatea tuturor cetățenilor europeni.

4.7. CESE consideră că digitalizarea este cu siguranță un instrument important în asigurarea unor controale eficiente și eficace. De asemenea, este de apreciat că sunt prevăzute dispozitive de control digitale simplificate pentru ambarcațiunile mai mici de 12 metri (de exemplu, aplicația pe telefonul mobil pentru geolocalizare), deși în largul mării există zone întinse fără acoperire, unde este imposibilă monitorizarea ambarcațiunii. Cu toate acestea, Comitetul constată că, în comparație cu legislația anterioară, obligațiile pescarilor nu au fost reduse în măsură semnificativă (în special pentru pescuitul la scară mică) și nici nu au fost simplificate destul, astfel cum a anunțat Comisia.

4.8. Dispozitivele de control digitale ar trebui să permită economii eficiente în ceea ce privește timpul și banii. Extinderea setului de obligații la pescuitul la scară mică ar fi posibilă în măsura în care statele membre vor avea la dispoziție o perioadă de tranziție de doi ani, care ar trebui să permită să se țină seama de trăsăturile specifice locale, dar ar putea fi împovărătoare în cazul navelor cu o lungime totală (LOA) mai mică de 10 metri, adesea fără cabină de conducere și cu un echipaj format dintr-o singură persoană. În acest caz, se recomandă un studiu suplimentar pentru a evalua fezabilitatea sa reală, găsind un echilibru între necesitatea de control și capacitatea efectivă a pescarilor de a realiza toate aceste practici.

4.9. În acest sens, CESE constată că măsurile introduse și menite să clarifice sistemul de sancțiuni pot fi utile cu siguranță acestui sector. Cu toate acestea, este esențial ca ele să fie aplicate omogen în diversele state membre și să se bazeze efectiv pe criterii de gestionare a riscului, proporționale și cu efect de descurajare. Evaluarea propunerii evidențiază, în special, unele aspecte contradictorii, cum ar fi legătura dintre quantumul sancțiunilor pecuniare și valoarea de piață a peștelui capturat (de două până la cinci ori mai mare decât valoarea produsului), care, în funcție de zona geografică, perioada din an și abundența sau nu a acestei specii, ar putea fi foarte diferită și ar genera, de asemenea, un efect stimulator în ceea ce privește încălcarea legii.

⁽⁵⁾ Atât MEDAC, LDAC, cât și Europeche au formulat în mod repetat cereri și propuneri specifice pentru depășirea problemelor actuale din acest sector, care nu sunt în acord cu pachetul legislativ propus de Comisie.

⁽⁶⁾ În Italia, pe o lungime de coastă de 8 000 km, numărul navelor de pescuit a scăzut cu aproximativ 33 % în ultimii 30 de ani. Navele de pescuit au, în medie, 34 de ani și trebuie modernizate urgent sau înlocuite cu nave noi. În ultimii 30 de ani s-au pierdut 18 000 locuri de muncă (sectorul pescuitului în Italia numără 27 000 de angajați). Date din 2016, provenite de la Ministerul italian pentru politici agricole, alimentare și forestiere.

⁽⁷⁾ Comitetul de dialog social pentru pescuitul maritim din UE (EUSSDC).

⁽⁸⁾ Avizul CESE (NAT/749), *Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime* (FEPAM) [a se vedea pagina 104 din prezentul Jurnal Oficial].

4.10. FEPAM este un instrument esențial și indispensabil pentru a realiza tranziția către noul sistem de controale prevăzut de Comisie. Comitetul este împotriva principiului, inclus deja în actualul sistem de control și în actualul FEAMAP, potrivit căruia o încălcare gravă presupune rambursarea imediată a oricăror fonduri europene primite în ultimii cinci ani. Această măsură retroactivă rigidă reprezintă o cauză majoră a întârzierii FEAMAP în atingerea obiectivelor sale, deoarece a împiedicat mulți pescari să solicite fonduri europene, de teama de a fi nevoiți să le ramburseze din cauza unor infracțiuni considerate grave care, uneori, presupun o sancțiune pecuniară foarte mică. Prin urmare, ar trebui să se asigure o mai mare proporționalitate pentru sancțiuni, astfel încât acestea să nu se transforme din sancțiuni disuasive în sancțiuni de descurajare.

4.11. CESE își exprimă dezacordul total față de obligația de a instala sisteme de televiziune cu circuit închis (TVCI) pe navele de pescuit pentru a verifica respectarea obligației de debarcare. Comitetul consideră că acest tip de măsură este contrar normelor fundamentale ale dreptului muncii, ale dreptului la viață privată și ale secretului profesional, mai ales întrucât acestea au fost stabilite într-o manieră orizontală și nejustificată de eventuale riscuri caracterizate prin încălcări repetate ale legii în trecut. CESE propune statelor membre să efectueze evaluări ale riscului pe acele segmente de flotă care sunt cunoscute printr-un nivel ridicat și generalizat de încălcări grave și, dată fiind reputația lor dobândită cu ocazia controalelor precedente, ca autoritățile de control să solicite acestor nave instalarea TVCI. Comitetul este convins că obiectivele privind durabilitatea mediului și relansarea industriei nu pot fi atinse printr-o monitorizare și printr-un control al activităților de pescuit de genul „Big Brother”, ci prin reguli și sancțiuni clare, sigure și transparente aplicate în mod eficient și uniform în întreaga UE.

4.12. În special, CESE propune să se recurgă mai des și mai hotărât la prezența observatorilor la bord. În plus, se recomandă crearea unui mecanism voluntar de introducere a TVCI, de exemplu, prin posibilitatea de a crește cota de captură pentru speciile care se află la nivelul producției maxime durabile (PMD), utilizând rezerva de cote a statului membru (dacă este disponibilă), sau prin mecanisme simplificate de control și de debarcare. În același timp, se recomandă obligația temporară a TVCI în cazul ambarcațiunilor care au săvârșit mai multe încălcări grave.

4.13. CESE consideră că noul FEAMAP 2021-2027 va juca un rol esențial în facilitarea adaptării ambarcațiunilor europene la noile dispoziții de reglementare. În special, este esențial ca fondurile să fie ușor accesibile la nivel național pentru toți cei care le solicită.

4.14. După cum s-a subliniat deja în alte avize⁽⁹⁾, CESE consideră că este importantă stabilirea capacității de pescuit prin intermediul unor parametri mai adecvați în raport cu tonajul și cu puterea motorului, deoarece acești factori sunt esențiali pentru a garanta siguranța echipajului la bord și pentru a atinge niveluri mai sustenabile de emisii de CO₂.

5. Observații specifice

5.1. Pescuitul excesiv este cu siguranță una dintre cauzele fundamentale ale reducerii cantității de pește în mare. Cu toate acestea, Comitetul consideră că acest fenomen ar trebui să fie analizat împreună cu altele, la fel de nocive pentru speciile marine, cum ar fi poluarea, schimbările climatice, transporturile maritime, lucrările subacvatice de foraj (poluare fonică). O abordare mai deschisă este esențială pentru a elabora strategii eficiente de protecție a habitatelor marine.

5.2. Un sistem de sancțiuni eficace trebuie să fie clar și ușor de aplicat pentru a fi cu adevărat disuasiv. Comitetul subliniază că sistemul de licență cu puncte poate fi, în unele cazuri, în detrimentul echipajului, chiar dacă sunt sancționate de fapt opțiunile și comportamentul comandantului navei de pescuit, inclusiv prin măsuri puternice, cum ar fi suspendarea licenței de pescuit. În timpul suspendării licenței de pescuit⁽¹⁰⁾, trebuie să se asigure măsuri de protecție pentru lucrătorii navelor de pescuit care, după ce au încheiat contracte de „plată în funcție de captură”, ar putea rămâne fără salariu, cu excepția situației în care își găsesc o nouă ambarcațiune pe care să lucreze sau a situației în care își schimbă cu totul locul de muncă. Fiind un sector în care există dificultăți, această scădere continuă a resurselor umane, a competențelor și a cunoștințelor riscă să dăuneze chiar și mai grav perspectivelor de recuperare.

5.3. CESE împărtășește propunerea de extindere a sistemului de control inclusiv la pescuitul recreativ, unde recent au existat numeroase cazuri de eludare a normelor în vigoare pentru pescuitul „clasic”. În special, Comitetul recomandă să se acorde o atenție specifică acelor activități de pescuit recreativ care generează venituri, distingându-le de pescuitul recreativ pentru consum și uz personal. Această măsură este esențială pentru protejarea pescarilor care lucrează în conformitate cu legea și pentru combaterea formelor de concurență neloială sau, în cele mai grave cazuri, pentru combaterea pescuitului ilegal.

⁽⁹⁾ Avizul CESE (NAT/749), *Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM)* (a se vedea nota de subsol 8).

⁽¹⁰⁾ Suspendarea licenței de pescuit, pe baza unui criteriu al repetării încălcării, poate dura de la minimum 4 luni până la maximum un an, până la retragerea definitivă a licenței.

5.4. Deși este împărtășită opinia potrivit căreia este esențial să se asigure trasabilitatea produselor capturate, totuși, eliminarea exceptării de la obligația de a declara în jurnalul de pescuit cantitățile deținute la bord și estimate la mai puțin de 50 kg va putea genera dificultăți în special pentru micii pescari. Într-adevăr, pentru a finaliza cât mai rapid toate procedurile birocratice, care pot fi foarte lungi în mări multispecifice, precum Marea Mediterană, aceștia din urmă riscă să piardă prea mult timp înainte de debarcare, nereușind să vândă peștele capturat la cel mai bun preț. Prin urmare, se recomandă menținerea pragului existent, urmărind îndeaproape situația pentru ca acest lucru să nu determine vreun efect nedorit.

5.5. Noul mecanism de trasabilitate propus de Comisie, în special în ceea ce privește produsele importate, este apreciat. De fapt, în țările terțe există cele mai multe cazuri de fraudă și de nerespectare a standardelor fundamentale de muncă (convențiile OIM) și de mediu, cu toate că peștele obținut prin aceste practici ilegale ajunge în continuare relativ ușor pe mesele cetățenilor europeni. Cu toate acestea, trebuie menționat că se înregistrează în continuare practici de exploatare a forței de muncă pe unele dintre navele europene⁽¹¹⁾, situația necesitând o atenție specială din partea celor însărcinați cu controalele și sancțiuni aspre pentru eradicarea definitivă a acestui fenomen.

5.6. Comitetul constată că rețeaua de control intensiv pentru trasabilitate pusă în aplicare nu poate fi întreruptă la „prima vânzare”, întrucât este necesar să se controleze întregul lanț de aprovizionare, „din mare pe masă”. În acest caz, se recomandă implicarea activă a tuturor actorilor relevanți, de la comercianții angro și operatorii care se ocupă de prelucrare, până la cei de vânzare cu amănuntul.

5.7. Declarația de la Malta din 2017, „MedFish4Ever”, reprezintă o piatră de temelie a acțiunii UE. Cu toate acestea, CESE consideră că măsurile tehnice specifice și de conservare a stocurilor de pește ar trebui adaptate la diferitele tehnici de pescuit și la caracteristicile biologice ale mării. În special, CESE a observat că modelele de succes oferite de planurile pentru pescuitul unei singure specii pot fi cu greu adaptate la pescuitul mixt, deoarece ar avea un impact major asupra mediului și a economiei⁽¹²⁾. Din acest motiv, Comitetul recomandă un sistem mai aprofundat de colectare a datelor privind stocurile, pentru a elabora strategii ad-hoc, în măsură să protejeze mai bine biodiversitatea fără a afecta excesiv sectorul pescuitului⁽¹³⁾.

5.8. După cum s-a subliniat deja în avizele anterioare⁽¹⁴⁾, CESE consideră că una dintre problemele majore ale acestui sector este combinația dintre un sistem de cote rigide și noua obligație de debarcare. Costurile ridicate legate de tranziția către modele mai durabile de pescuit (de exemplu, plase selective) trebuie să fie suportate integral prin finanțare din FEPAM. CESE solicită un sistem de control simplificat, bazat pe analiza riscurilor și pragmatic, care să vizeze o acțiune importantă la nivel național, cu sprijinul părților interesate, pentru a sprijini tranziția unui număr mare de ambarcațiuni.

5.9. Comisia propune ca toate produsele pescărești să fie cântărite la debarcare de operatori înregistrați, înainte de a fi depozitate, transportate sau vândute. CESE consideră că este important să se păstreze sistemul actual al controalelor prin sondaj. În plus, în cazul în care produsele pescărești sunt transportate înainte de comercializare sau prima vânzare are loc într-o țară terță, se recomandă menținerea termenului actual de transmitere a documentației necesare autorităților competente, de 48 de ore de la debarcare, pentru a evita întârzierile și pierderile de calitate aferente.

⁽¹¹⁾ Cf. articolul din *The Guardian* „We thought slavery had gone away”: African men exploited on Irish boats

⁽¹²⁾ Comisia Generală pentru Pescuit în Marea Mediterană (CGPM), *The State of Mediterranean and Black Sea Fisheries* [Situația pescuitului în Marea Mediterană și Marea Neagră], 2016, p. 26. Așa cum s-a subliniat de către CGPM a Organizației Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO), în cazul mărilor cu o singură specie este mai ușor să se efectueze un pescuit direcționat, deoarece acolo există câteva tipuri de pești care coexistă și astfel este ușor să se stabilească limitări ale capturilor. Dimpotrivă, în mările cu specii multiple, numeroase specii de pește se găsesc în aceeași zonă.

⁽¹³⁾ Avizul CESE pe tema „Planul multianual pentru stocurile de pești pelagici mici din Marea Adriatică”, (JO C 288, 31.8.2017, p. 68). Avizul CESE (NAT/749), *Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime* (FEPAM) [a se vedea nota de subsol 8].

⁽¹⁴⁾ Avizul CESE pe tema „Obligația de debarcare” (JO C 311, 12.9.2014, p. 68). Punctul 1.2: „[...] [p]ropunerea Comisiei este prea complexă și va impune pescarilor eforturi suplimentare excesive și disproporționate pentru aplicarea obligației de debarcare. Din acest motiv, consideră că ar trebui să se mizeze pe o reglementare mai pragmatică, clară, simplă și flexibilă, care să permită cu adevărat pescarilor să dispună de o perioadă tranzitorie de adaptare, fără a fi sancționați cu severitate”.

5.10. CESE a salutat propunerea Comisiei privind materialele plastice de unică folosință ⁽¹⁵⁾ și, în special, măsurile de stimulare prevăzute pentru descărcarea pe uscat a echipamentelor de pescuit defecte sau deteriorate, pentru a facilita reciclarea ⁽¹⁶⁾. Această măsură, combinată cu noua măsură privind porturile ⁽¹⁷⁾, deschide noi scenarii și oportunități pentru pescuitul durabil și pentru economia circulară. CESE consideră că sistemul de stimulare a pescarilor prevăzut pentru descărcarea pe uscat a plaselor ar trebui extins la toate tipurile de deșeuri colectate pe mare în timpul activităților de pescuit. De asemenea, este important să se verifice dacă introducerea mecanismului de responsabilitate sporită a producătorului nu determină pentru întreprinderile din sectorul pescuitului sporirea costurilor în achiziționarea de nave. FEAMAP ar putea fi cel mai adecvat instrument financiar pentru a sprijini acest proces.

5.11. Această inițiativă ar fi esențială pentru curățarea mărilor, deoarece, până în prezent, pescarii erau cei care trebuiau să plătească pentru a descărca pe uscat deșeurile colectate în timpul pescuitului. Acestea, printre altele, corespund unui procent de 90 % din cantitatea colectată în plase, iar pescarii sunt obligați, de asemenea, să separe deșeurile, iar în cazul în care nu ar fi posibilă identificarea acestora, trebuie să le catalogheze drept „deșeuri speciale”, ceea ce implică forme specifice de tratament. În practică, în conformitate cu reglementările actuale, pescarii trebuie să plătească pentru a curăța marea de poluarea pe care nu ei au cauzat-o. CESE consideră că, printr-o formare corespunzătoare, pescarii ar putea oferi o valoare adăugată importantă, contribuind pe de o parte la curățarea mării și, pe de altă parte, la crearea unui ciclu virtuos de integrare economică pentru activitatea depusă ⁽¹⁸⁾.

Bruxelles, 12 decembrie 2018.

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Luca JAHIER

⁽¹⁵⁾ Avizul CESE (NAT742), *Materialele plastice de unică folosință* (JO C 62, 15.2.2019, p. 207).

⁽¹⁶⁾ COM(2018) 340 final.

⁽¹⁷⁾ COM(2018) 33 final.

⁽¹⁸⁾ Avizul CESE pe tema „Strategia privind materialele plastice într-o economie circulară (inclusiv acțiuni privind deșeurile marine)” (JO C 283, 10.8.2018, p. 61).

Avizul CESE (NAT742), *Materialele plastice de unică folosință* (a se vedea nota de subsol 15).

Avizul CESE (NAT/749), *Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM)* (a se vedea nota de subsol 8).